

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการสะท้อนคิดด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N แทน จำนวนคน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ผลด้านความเชื่อและความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้าน การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู

4.2.2 ผลระดับคุณภาพการสะท้อนคิดด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ระดับปริญญาโท แผน ข หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่เรียนรายวิชา ฝึกปฏิบัติการสอน 1 และ 2 ปีการศึกษา 2564 ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100 สรุปไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล จำแนกด้านเพศ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ	ลำดับที่
ชาย	11	27.50	2
หญิง	29	72.50	1
รวม	40	100	-

จากตาราง 4 แสดง ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาหลักสูตรการสอน จำนวนทั้งสิ้น 40 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50

4.2.1 ผลด้านความเชื่อและความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครูดัง ตาราง 5 -17

4.2.1.1 ผลด้านความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ปรากฏผลการวิจัยดัง ตาราง 5 ถึงตาราง 10

ตาราง 5 ค่าร้อยละความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครูโดยรวมและรายด้าน

ด้านการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
1.1 ช่วยยกระดับการเรียนการสอนของตนเอง	35	87.15	1
1.2 ปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน	32	80.00	2
1.3 ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน	23	57.50	5
1.4 กระตุ้นให้ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน	29	72.50	3
1.5 กระตุ้นให้เขียนบันทึกการสะท้อนคิดหลังสอน	26	65.00	4

จากตาราง 5 ความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครูโดยรวมและรายด้าน พบว่า การสะท้อนคิดของครูช่วยยกระดับการเรียนการสอนของตนเอง ร้อยละ 87.15 ปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน ร้อยละ 80.00 กระตุ้นให้ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนร้อยละ 72.50 กระตุ้นให้เขียนบันทึกการสะท้อนคิดหลังการสอน ร้อยละ 65.00 ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ร้อยละ 57.50

ตาราง 6 ค่าร้อยละความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านบทบาทต่อการพัฒนาวิชาชีพครู

1. ด้านบทบาทต่อการพัฒนาวิชาชีพครู	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
1.2 การสะท้อนคิดส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพครู	12	30.00	2
1.3 การสะท้อนคิดช่วยยกระดับการเรียนการสอนของตนเอง	35	87.15	1
1.4 การสะท้อนคิดทำให้ครูมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ	10	25.00	3
1.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	-	-	-

จากตาราง 6 ความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านบทบาทต่อการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่า ส่วนใหญ่ การสะท้อนคิดของครูช่วยยกระดับการเรียนการสอนของตนเอง ร้อยละ 87.15 รองลงมาการสะท้อนคิดของครูส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพครู ร้อยละ 30.00 และ การสะท้อนคิดทำให้ครูมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ร้อยละ 25.00

ตาราง 7 ค่าร้อยละความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

2. ด้านการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
2.1 การสะท้อนคิดส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	18	45.00	2
2.2 การสะท้อนคิดช่วยให้นักเรียนเจริญงอกงามในทุกด้าน	3	7.50	3
2.3 การสะท้อนคิดช่วยปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน	32	80.00	1
2.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	-	-	-

จากตาราง 7 แสดงความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า ส่วนใหญ่ การสะท้อนคิดของครูช่วยปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน ร้อยละ 80.00 รองลงมา การสะท้อนคิดส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ร้อยละ 45.00 และ การสะท้อนคิดช่วยให้นักเรียนเจริญงอกงามในทุกด้าน ร้อยละ 7.50

ตาราง 8 ค่าร้อยละความเชื่อของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านการพัฒนางานวิชาการโรงเรียน

3. ด้านการพัฒนางานวิชาการโรงเรียน	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
3.1 การสะท้อนคิดอย่างต่อเนื่องจะพบจุดเด่นที่ควรพัฒนา	20	50.00	2
3.2 การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน	23	57.50	1
3.3 บุคลากรมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน	13	32.50	3
3.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	-	-	-

จากตาราง 8 แสดงความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านการพัฒนางานวิชาการโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ร้อยละ 57.50 รองลงมา การสะท้อนคิดอย่างต่อเนื่องจะพบจุดเด่นที่ควรพัฒนา ร้อยละ 50.00 และ บุคลากรมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนร้อยละ 32.50

ตาราง 9 ค่าร้อยละความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านการใช้กิจกรรมการสะท้อนคิดในการแก้ปัญหา

4. ด้านการใช้กิจกรรมการสะท้อนคิดในการแก้ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
4.1 แก้ปัญหาหลังการเรียนการสอน	4	10.00	3
4.2 เตรียมการจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงต่อไป	16	40.00	2
4.3 กระตุ้นให้ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน	29	72.50	1
4.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	-	-	-

จากตาราง 9 แสดงความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติการสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านการใช้กิจกรรมการสะท้อนคิดในการแก้ปัญหา พบว่า ส่วนใหญ่กระตุ้นให้ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ร้อยละ 72.50 รองลงมากระตุ้นให้เตรียมการจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงต่อไป ร้อยละ 40.00 และ แก้ปัญหาหลังการเรียนการสอน ร้อยละ 10.00

ตาราง 10 ค่าร้อยละความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านวิธีการการสะท้อนคิดการจัดการเรียนรู้

5. ด้านวิธีการสะท้อนคิดการจัดการเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
5.1 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของตนเอง	8	20.00	3
5.2 กระตุ้นให้เขียนบันทึกการสะท้อนคิดหลังสอน	26	65.00	1
5.3 พูดคุยหรือปรึกษากับครูพี่เลี้ยง/เพื่อนร่วมงาน/อาจารย์นิเทศก์	15	37.50	2
5.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	-	-	-

จากตาราง 10 แสดงความเชื่อของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านวิธีการสะท้อนคิดการจัดการเรียนรู้ พบว่า ส่วนใหญ่ กระตุ้นให้เขียนบันทึกการสะท้อนคิดหลังการสอน ร้อยละ 65.00 รองลงมา พูดคุยหรือปรึกษากับครูพี่เลี้ยง/เพื่อนร่วมงาน/อาจารย์นิเทศก์ ร้อยละ 37.50 และ นักศึกษาประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของตนเองร้อยละ 20.00

4.2.1.2 ผลด้านความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อ การปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ปรากฏผลการวิจัยดัง ตาราง 11 ถึงตาราง 17

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู โดยรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ประโยชน์การฝึกสะท้อนคิด	4.05	0.65	มาก	1
2. การปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้	3.62	0.80	มาก	3
3. การใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมการสะท้อนคิด	3.24	0.74	ปานกลาง	5
4. ความชอบปฏิบัติกิจกรรมการสะท้อนคิด	3.54	0.73	มาก	4
5. ความรู้สึกที่มีต่อการฝึกสะท้อนคิด	3.71	0.84	มาก	2
รวม	3.63	0.75	มาก	-

จากตาราง 11 พบว่า การสะท้อนคิดความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู โดยรวมและรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ดังนี้ ประโยชน์การฝึกสะท้อนคิด ความรู้สึกที่นักศึกษามีต่อการฝึกสะท้อนคิด การปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้ ความชอบปฏิบัติกิจกรรมการสะท้อนคิด เมื่อพิจารณาเรียงลำดับ พบว่า มีระดับความคิดเห็น ระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ การใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมการสะท้อนคิด

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสะท้อนคิดความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้าน ประโยชน์การฝึกสะท้อนคิด

1. ด้านประโยชน์การฝึกสะท้อนคิด	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1.1 การสะท้อนคิดช่วยให้ข้าพเจ้าอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	3.95	0.51	มาก	6
1.2 การสะท้อนคิดช่วยให้ข้าพเจ้าเกิดมีความคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับการสอน	3.98	0.62	มาก	5
1.3 การสะท้อนคิดช่วยให้ข้าพเจ้าระบุบอกรู้และจำแนกประเภทสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่าง การฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	4.00	0.55	มาก	4
1.4 การสะท้อนคิดช่วยให้ข้าพเจ้าค้นพบจุดแข็งและจุดอ่อนของความเป็นครูของตนเอง	4.33	0.79	มาก	1
1.5 การสะท้อนคิดช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าพเจ้าประเมินผลการสอนของตนเอง	4.08	0.73	มาก	2
1.6 การสะท้อนคิดช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าพเจ้าวางแผนการสอนที่ดีขึ้น	4.03	0.66	มาก	3
1.7 การสะท้อนคิดช่วยให้ข้าพเจ้าพัฒนาการสอนได้ดีขึ้น	3.98	0.69	มาก	5
รวม	4.05	0.65	มาก	-

จากตาราง 12 พบว่า ระดับการสะท้อนคิดความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านประโยชน์การฝึกสะท้อนคิด มีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปฏิบัติมากทุกข้อ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้าน การปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้

2. ด้านการปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
2.1 การสะท้อนคิดร่วมกันเป็นกลุ่มเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	3.83	0.71	มาก	4
2.2 การสะท้อนคิดตามหัวข้อที่กำหนดไว้	3.85	0.77	มาก	3
2.3 การสะท้อนคิดโดยไม่มีหัวข้อที่กำหนดให้	2.70	0.91	ปานกลาง	7
2.4 การสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนของตนเอง	4.03	0.62	มาก	1
2.5 การสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนของคนอื่น	3.63	0.80	มาก	5
2.6 การสะท้อนคิดด้วยตนเองตามลำพัง	3.38	0.95	ปานกลาง	6
2.7 การสะท้อนคิดร่วมกันกับคนอื่น ๆ	3.90	0.84	มาก	2
รวม	3.62	0.80	มาก	-

จากตาราง 13 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้าน การปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ การสะท้อนคิดด้วยตนเองตามลำพัง และการสะท้อนคิดโดยไม่มีหัวข้อที่กำหนดให้ ข้ออื่น ๆ มีระดับความคิดเห็นระดับมาก ทุกข้อ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้าน การใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมการสะท้อนคิด

3. การใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมการสะท้อนคิด	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
3.1 การใช้เวลาการสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนของตนเอง (ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ)	2.73	0.89	ปานกลาง	5
3.2 การใช้เวลาการสะท้อนคิดในช่วงระหว่างที่สอนเพื่อปรับการสอนให้เหมาะสม	2.98	0.91	ปานกลาง	4
3.3 การใช้เวลาการสะท้อนคิดหลังจากที่สอนเสร็จแล้วเพื่อปรับปรุงการสอนในครั้งต่อไปให้เหมาะสม	3.45	0.67	ปานกลาง	2
3.4 การใช้เวลาการสะท้อนคิดเกี่ยวกับการสอนที่เคยสอนมาแล้วและที่กำลังสอนเพื่อที่จะวางแผนการสอนสำหรับคาบเรียนต่อไป	3.50	0.64	ปานกลาง	1
3.5 การใช้แผนการสอนที่ปรับเปลี่ยนเพราะการสะท้อนคิด	3.33	0.69	ปานกลาง	3
3.6 การขอความช่วยเหลือในการสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนจากครูพี่เลี้ยงหรืออาจารย์นิเทศก์	3.45	0.67	ปานกลาง	2
รวม	3.24	0.74	ปานกลาง	-

จากตาราง 14 พบว่า ระดับการสะท้อนคิดความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านการใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมการสะท้อนคิดมีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้าน ความชอบปฏิบัติกิจกรรมการสะท้อนคิด

4. ความชอบปฏิบัติกิจกรรมการสะท้อนคิด	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
4.1 การสะท้อนคิดด้วยตนเองเพียงคนเดียว	3.48	0.84	ปานกลาง	5
4.2 การสะท้อนคิดร่วมกันกับคนอื่น ๆ	3.80	0.61	มาก	3
4.3 การสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนร่วมกันเป็นกลุ่ม	3.85	0.63	มาก	2
4.4 การสะท้อนคิดโดยการเขียน	3.23	0.69	ปานกลาง	7
4.5 การสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนของตนเอง	3.80	0.61	มาก	3
4.6 การสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนของคนอื่น ๆ	3.30	0.85	ปานกลาง	6
4.7 การสะท้อนคิดโดยมีหัวข้อที่กำหนดไว้ให้	4.03	0.76	มาก	1
4.8 การสะท้อนคิดโดยไม่มีการกำหนดหัวข้อ	2.85	0.85	ปานกลาง	8
รวม	3.54	0.73	มาก	-

จากตาราง 15 พบว่า ระดับการสะท้อนคิดความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านความชอบปฏิบัติกิจกรรมการสะท้อนคิดโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นปานกลาง 4 ข้อ คือ การสะท้อนคิดด้วยตนเองเพียงคนเดียว การสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนของคนอื่น ๆ การสะท้อนคิดด้วยการเขียน การสะท้อนคิดโดยไม่มีการกำหนดหัวข้อ ข้ออื่น ๆ มีระดับความคิดเห็นระดับมากทุกข้อ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสะท้อนคิดความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้านความรู้สึที่นักศึกษามีต่อการสะท้อนคิด

5. ความรู้สึที่นักศึกษามีต่อการสะท้อนคิด	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
5.1 การสะท้อนคิดเป็นเรื่องที่น่าสนใจ	3.70	0.85	มาก	4
5.2 การสะท้อนคิดปฏิบัติได้ด้วยความสะดวกสบาย	3.50	0.90	ปานกลาง	5
5.3 การสะท้อนคิดเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย	3.48	0.78	ปานกลาง	6
5.4 การสะท้อนคิดคุ้มค่ากับการลงมือปฏิบัติ	4.00	0.78	มาก	1
5.5 การสะท้อนคิดส่งเสริมความสำเร็จในการเรียนการสอน	3.93	0.82	มาก	2
5.6 การสะท้อนคิดปฏิบัติได้ง่าย	3.45	0.84	ปานกลาง	7
5.7 การสะท้อนคิดมีความสำคัญ	3.88	0.91	มาก	3
รวม	3.71	0.84	มาก	-

จากตาราง 16 พบว่า ระดับการสะท้อนคิดความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติสะท้อนคิดในวิชาชีพครู ด้าน ความรู้สึที่นักศึกษามีต่อการสะท้อนคิด โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นปานกลาง 3 ข้อ คือ การสะท้อนคิดปฏิบัติได้ด้วยความสะดวกสบาย การสะท้อนคิดเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย การสะท้อนคิดปฏิบัติได้ง่าย ข้ออื่น ๆ มีระดับความคิดเห็น ระดับมากทุกข้อ

4.2.2 ผลระดับคุณภาพการสะท้อนคิดด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผลระดับคุณภาพการสะท้อนคิดด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การวิเคราะห์จากข้อมูลรวบรวมจากการบันทึกปฏิบัติการสะท้อนคิดโดยบันทึกผลหลังสอน จำนวน 40 คน พิจารณาเนื้อหา (content analysis) แยกประเด็นเกณฑ์วิเคราะห์ระดับคุณภาพการเขียนสะท้อนคิด 4 ระดับ แสดงใน ตาราง 17 ถึงตาราง 21 ดังนี้

ตาราง 17 ค่าร้อยละระดับคุณภาพการสะท้อนคิดด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระดับคุณภาพการสะท้อนคิด	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ	ลำดับที่
ระดับที่ 1 ความเคยชิน (Habitual Action)	15	37.50	2
ระดับที่ 2 ความเข้าใจ (Understanding)	19	47.50	1
ระดับที่ 3 การสะท้อนคิด (Reflection)	5	12.50	3
ระดับที่ 4 การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reflection)	1	2.50	4
รวม	40	100	-

จากตาราง 17 แสดงค่าร้อยละระดับคุณภาพการสะท้อนคิดด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูส่วนใหญ่อยู่ระดับ 2 ระดับความเข้าใจ (Understanding) คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาระดับ 1 ระดับความเคยชิน (Habitual Action) คิดเป็นร้อยละ 37.50 ระดับที่ 3 ระดับการสะท้อนคิด (Reflection) ร้อยละ 12.50 และระดับที่ 4 ระดับการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reflection) ร้อยละ 2.50

4.2.2.1 สรุปประเด็นการบันทึกการปฏิบัติการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแยกวิเคราะห์ระดับคุณภาพการสะท้อนคิด แสดงใน ตาราง 18-22 ดังนี้

ตาราง 18 แสดง ตัวอย่างระดับคุณภาพการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ระดับที่ 1 ระดับการปฏิบัติตามความเคยชิน (Habitual Action)

นักศึกษา	ข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 2	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “อุปสรรคในการเรียนการสอนบางชิ้นซ้ำรูด การติดต่อสื่อสารกับเด็กในสถานการณ์แพร่ระบาด โควิด 19 การเรียนไม่ต่อเนื่อง” <u>แนวทางแก้ไข</u> “แก้ปัญหาใช้อุปกรณ์ร่วมกัน ในพื้นที่สมบูรณ์ ”	ระดับที่ 1
คนที่ 4	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “มีนักเรียน 4 คน ไม่มีเอกสารประกอบการเรียนจึงต้องดูกับเพื่อนและเขียนลงสมุดบันทึกประจำวิชา” <u>แนวทางแก้ไข</u> “วางเงื่อนไข ข้อตกลงในการนำเอกสารประกอบการเรียนมา ”	ระดับที่ 1
คนที่ 8	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “สถานการณ์โควิด 19 และปัญหาเทคโนโลยีของนักเรียน ครอบครัวนักเรียนบางคนไม่มีอุปกรณ์การสื่อสาร” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ควรเพิ่มเติม สื่อเทคโนโลยีให้มากกว่านี้และครอบคลุมการส่งเสริมอุปกรณ์การเรียนออนไลน์ ให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้”	ระดับที่ 1
คนที่ 9	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “เด็กนักเรียนส่งใบงานไม่ครบ 100 เปอร์เซ็นต์” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ครูทำใบงานและใบความรู้ให้นักเรียน ให้น่าสนใจ”	ระดับที่ 1
คนที่ 11	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างรวดเร็วและภาระงานในชั้นเรียนค่อนข้างเยอะจึงทำให้นักเรียนจำได้ไม่ครบถ้วน มีนักเรียนจำนวน 1 คน หลุดออกจากโปรแกรมที่ใช้ในการเรียนการสอน เพราะสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่บ้านของนักเรียนไม่เสถียร” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ครูทำใบงานและใบความรู้ให้นักเรียน ให้น่าสนใจ”	ระดับที่ 1
คนที่ 12	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “คำคล้องจอง บางประโยคยาวเกินไป ทำให้เด็กไม่สามารถพูดจบประโยค” <u>แนวทางแก้ไข</u> “แต่งคำคล้องจองให้สั้น เหมาะสมกับเด็ก”	ระดับที่ 1

ตาราง 18 (ต่อ)

นักศึกษา	ข้อมูลข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 25	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียน 2 คน เรียนช้ากว่าคนอื่น บางคนก็ขาดทักษะการคิด” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมพร้อมคอยให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ”	ระดับที่ 1
คนที่ 30	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียน 5 คน ยังไม่มีเอกสารประกอบการเรียน จึงต้องดูกับเพื่อน” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ครูให้เขียนลงในสมุดประจำวิชา และทำข้อตกลงวางเงื่อนไขในการนำเอกสารมาเรียน”	ระดับที่ 1
คนที่ 31	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนบางคนใช้กาวทาตัวเลขและใช้กาวทาบนชิ้นงานที่มากเกินไป ทำให้ได้ผลงานที่ได้ไม่เรียบร้อย” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ให้เด็กฝึกปฏิบัติบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญ”	ระดับที่ 1
คนที่ 34	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนไม่ชอบการหาร เพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ยากเกินไป” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ทำสื่อใบงานให้ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้นและน่าสนใจ”	ระดับที่ 1
คนที่ 36	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนไม่มีอินเทอร์เน็ตเรียนออนไลน์” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ให้มาใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียน”	ระดับที่ 1

จากตาราง 18 แสดง ตัวอย่างระดับการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีระดับคุณภาพการสะท้อนคิด ระดับที่ 1 ระดับการปฏิบัติตามความเคยชิน (Habitual Action) พบว่า นักศึกษา คนที่ 2,4,8,9,11,12,25,30,31,34,36, มีระดับที่ไม่มีการคิดและไม่มีความพยายามที่จะทำความเข้าใจ เป็นการเขียนบรรยายความเข้าใจจากสภาพการณ์ที่เป็นจริง มีหลักฐานเชิงประจักษ์ แต่การแก้ไขปัญหามิสะท้อนกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

ตาราง 19 แสดง ตัวอย่างระดับการสะท้อนคิดของนักศึกษาครู ระดับที่ 2 ระดับความเข้าใจ (Understanding) ไม่มีการสะท้อนคิด

นักศึกษา	ข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 1	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนเข้าเรียนออนไลน์ไม่ครบทุกคนและคนที่เข้าเรียนบางคนก็ไม่ตั้งใจ การส่งงานในเกณฑ์ดี นักเรียนไม่ชอบการหาร เพราะคิดว่ามันเป็นเรื่องยาก” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ทำใบงานใบความรู้และสื่อให้ดูน่าสนใจ ทำสื่อใบงานใบความรู้ให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้นและน่าสนใจ”	ระดับที่ 2
คนที่ 3	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนขาดความมั่นใจในการตั้งคำถาม ไม่กล้าแสดงออก นักเรียนขาดการตั้งคำถามในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน” <u>แนวทางแก้ไข</u> “พยายามพูดคุยกันเปิดโอกาสให้นักเรียนถาม ไม่ดูไม่บ่งบอกว่าสิ่งที่นักเรียนตอบว่าผิด ต้องใช้คำที่หลีกเลี่ยงลดความมั่นใจของนักเรียน เปิดโอกาสให้ซักถามรู้จักตั้งคำถามค่อยเป็นค่อยไป และฝึกให้นักเรียนลองถามสิ่งที่ยากๆหรือสิ่งที่สงสัยใกล้ตัว”	ระดับที่ 2
คนที่ 5	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “การเรียนออนไลน์ มีปัญหามาก นักเรียนไม่รับผิดชอบการส่งงาน ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์การเรียน สื่อการสอน เช่น โน้ตบุ๊ค หรือโทรศัพท์ ต้องใช้มือถือของผู้ปกครอง ” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ มอบหมายใบงานแบบฝึกหัด อัลดคลิปการสอนลงในยูทูปให้นักเรียนดู ย้อนหลัง”	ระดับที่ 2
คนที่ 6	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนบางคนไม่สนใจไม่ส่งงานตามกำหนด นักเรียนบางคนไม่ส่งงาน เนื่องจากทำงานไม่ได้ไม่เข้าใจเนื้อหา” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ผู้สอนติดตามนักเรียนเสมอ โดยผู้สอนไปพบนักเรียนและผู้ปกครองที่บ้านสอบถามและติดตามปัญหาของผู้เรียน ผู้สอนปรับปรุงเนื้อหาให้กระชับเข้าใจง่ายและกำกับติดตาม นักเรียนอย่างใกล้ชิด”	ระดับที่ 2
คนที่ 10	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้” <u>แนวทางแก้ไข</u> “สอนซ่อมเสริม จัดทำนวัตกรรมเพิ่มเติม ใช้เกม”	ระดับที่ 2

ตาราง 19 (ต่อ)

นักศึกษา	ข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 13	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนบางคนไม่เข้าใจว่าจะหาข่าวมาจากแหล่งใด เด็กไม่สามารถสอบถามผู้ปกครองได้เนื่องจากผู้ปกครองไม่ทราบเนื้อหาการเรียนเช่นกัน” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ครูเตรียมข่าวเอาไว้ให้นักเรียน เวล่านักเรียนหาข่าวไม่ได้เลยจริงๆ เมื่อผู้ปกครองสงสัยในบทเรียนให้ติดต่อสอบถามครูโดยเร็วเพราะถ้าสามารถติดต่อกัน ก็สามารถให้คำปรึกษานักเรียนได้”	ระดับที่ 2
คนที่ 15	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “เนื่องจากสถานการณ์โควิดทำให้ต้องจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ทำให้นักเรียนบางคน ไม่เข้าใจเนื้อหาจึงทำให้ นักเรียนไม่สามารถทำแบบฝึกหัดได้” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ติดตามสอบถามปัญหาเกี่ยวกับด้านการเรียน เพื่อแก้ไขปัญหารายบุคคล”	ระดับที่ 2
คนที่ 17	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “เนื่องจากสถานการณ์โควิดทำให้ต้องจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ทำให้นักเรียนบางคน ไม่เข้าใจเนื้อหาจึงทำให้ นักเรียนไม่สามารถทำแบบฝึกหัดได้” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ติดตามสอบถามปัญหาเกี่ยวกับด้านการเรียน เพื่อแก้ไขปัญหารายบุคคล”	ระดับที่ 2
คนที่ 21	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “มีนักเรียน 4 คน ไม่มีเอกสารประกอบการเรียน จึงต้องดูกับเพื่อนและเขียนลงสมุดบันทึกประจำวิชา” <u>แนวทางแก้ไข</u> “วางเงื่อนไขข้อตกลงในการนำเอกสารประกอบการเรียนมาเรียน ให้นักเรียนได้ลองสร้างสถานการณ์ขึ้นเองโดยครู เป็นผู้กำหนดคำที่ประสมสระเดียว เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ที่มีความหมาย”	ระดับที่ 2

ตาราง 19 (ต่อ)

นักศึกษา	ข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 23	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่มีเครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกทางเทคโนโลยี จึงยากต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน นักเรียนบางส่วนยังไม่สามารถเข้าใจและจดจำคำศัพท์ได้” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน จัดหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้เรียน มีการกำกับติดตามรายสัปดาห์และรายบุคคลและใช้บัญชีคำศัพท์เพิ่มเติมกับนักเรียนที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต”	ระดับที่ 2
คนที่ 26	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “สื่อที่จะใช้สอนเกิดการพังชำรุด เช่น สื่อทางเทคโนโลยี เด็กบางคนยังออกเสียงออกมาไม่เต็มที่ และมีความเขินอายในการทำกิจกรรม ” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ควรปรับเวลาในขั้นตอนการนำบทเรียนให้น่าสนใจมากกว่านี้ และยกตัวอย่างในกลุ่มคำเพื่อเด็กได้เกิดมโนภาพ ควรมีสื่อการสอนที่หลากหลายและยกตัวอย่างการออกเสียงบ่อยๆ ให้เด็กเกิดความชำนาญในการออกเสียงมากยิ่งขึ้น พอเด็กเริ่มมีการผสมสระอ่านคำจนชำนาญ ควรเริ่มให้อ่านคำ และผสมสระที่มีความหมายอย่างง่าย”	ระดับที่ 2
คนที่ 27	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนหลายคนไม่ส่งงานไม่ส่งแบบฝึกหัด นักเรียนบางคน ไม่สามารถทำแบบฝึกและแบบทดสอบได้ เนื่องจากไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน ไม่มีผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำเนื่องจากผู้ปกครองต้องทำงาน ” <u>แนวทางแก้ไข</u> “อธิบายให้นักเรียนเข้าใจการใช้บทเรียนสำเร็จรูป ปรับปรุงบทเรียนให้น่าเรียน และดึงดูดความสนใจมากกว่าเดิม เข้าพบปะพูดคุยกับนักเรียนที่บ้านเพื่ออธิบายเนื้อหาในส่วนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจ”	ระดับที่ 2

ตาราง 19 (ต่อ)

นักศึกษา	ข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 28	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียน 2 คน ไม่มีหนังสือประกอบการเรียนและเล่นในขณะที่ครูสอน ดังนั้น ครูจึงให้ดูหนังสือกับเพื่อนที่ตั้งใจเรียน และให้เพื่อนคอยตักเตือนขณะที่ครูสอนและทำงานลงสมุดส่งครู” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ฝึกให้นักเรียนสร้างสถานการณ์ บทบาทสมมุติ ของกลุ่มตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม และครูคอยให้คำแนะนำเมื่อพบปัญหา ฝึกให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและแก้ปัญหาจากงานที่ได้รับมอบหมายใช้ลำดับขั้นตอนในการทำกิจกรรม และฝึกให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน”	ระดับที่ 2
คนที่ 32	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนไม่สามารถจำคำศัพท์และสะกดคำภาษาอังกฤษได้ในทันที นักเรียนต้องการคำอธิบายในเรื่องโครงสร้างของประโยคหลายรอบจึงจะเข้าใจ” <u>แนวทางแก้ไข</u> “เพิ่มสื่อการสอน ที่มีรูปภาพและเสียง และการออกเสียงจากเจ้าของภาษา เพิ่มสื่อการสอนและแสดงตัวอย่างของประโยคมากขึ้น”	ระดับที่ 2
คนที่ 33	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ออนแฮนด์ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาและไม่สนใจการเรียนไม่ทำงานส่ง และมีนักเรียนบางส่วนได้โทรมาให้อธิบายเนื้อหาในส่วนที่ไม่เข้าใจ เนื่องจากนักเรียนอยู่กับยายเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ไม่มีเวลาเรียนต้องดูแลตายาย บางคนไม่สนใจการเรียน ไม่ทำงาน” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ได้ทำการอธิบายเพิ่มเติมให้กับนักเรียนที่สอบถามและมีการติดตามนักเรียนที่ไม่สนใจได้ทำการปรับเนื้อหา ใบความรู้และใบงาน ที่ให้นักเรียนศึกษาให้เข้าใจง่ายขึ้น และอธิบายเพิ่มเติมแต่นักเรียนก็ไม่เข้าใจ”	ระดับที่ 2

ตาราง 19 (ต่อ)

นักศึกษา	ข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดการบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 37	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียน 10 คน ไม่เข้าใจคำศัพท์เรื่องที่อ่าน” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ครูให้นักเรียนท่องศัพท์ที่ไม่เข้าใจ พร้อมนำคำศัพท์เหล่านั้นไปแต่งประโยคที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาให้เหมาะสม”	ระดับที่ 2
คนที่ 38	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียน ม.5 ร้อยละ 40 ไม่เข้าใจหลักไวยากรณ์ เรื่อง Reported Speech ไม่สามารถแต่งประโยคได้ ” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ครูอธิบายหลักการใช้ Reported Speech และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดพร้อมกันและช่วยกันแต่งประโยค จนนักเรียนสามารถทำได้และเข้าใจหลักการใช้”	ระดับที่ 2
คนที่ 39	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “ในการปฏิบัติกิจกรรมทดลองต้องอาศัยสมาธิและความนิ่งในการหดยศสาร ผลการทดลองจะได้ไม่คลาดเคลื่อน แต่จากการสังเกตนักเรียนบางกลุ่มมีความใจร้อนในการหดยศสารเพื่อต้องการผลการทดลองที่รวดเร็ว ทำให้ผลการทดลองเกิดความคลาดเคลื่อน ” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ครูกำชับให้นักเรียนมีความใจเย็นและมีสมาธิในการทดลองและกำชับให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสังเกตผลการทดลอง เพราะผลการทดลองมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว”	ระดับที่ 2
คนที่ 40	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “การสอนจริงไม่ตรงกับแผนที่กำหนดไว้” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ยืดหยุ่นเวลาเรียน ปรับกิจกรรมการสอน ปรับแผนการสอน บางกิจกรรมให้ทำนอกเวลาเรียน”	ระดับที่ 2

จากตาราง 19 แสดง ตัวอย่างระดับการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีระดับคุณภาพการสะท้อนคิด ระดับที่ 2 ระดับความเข้าใจ (Understanding) พบว่า นักศึกษาคคนที่ 1, 3, 5, 6, 10, 13, 15, 17, 21, 23, 26, 27, 28, 32, 33, 37, 38, 39, 40 มีระดับที่มีการเขียนมีข้อมูลถูกต้องและเข้าใจ มีการอธิบายที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่มาจากมุมมองเพียงด้านเดียวจากสิ่งที่ได้สังเกต

ตาราง 20 แสดงตัวอย่างระดับคุณภาพการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ระดับที่ 3 ระดับการสะท้อนคิด (Reflection) การสะท้อนคิด

ตาราง 20

นักศึกษา	ข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดการบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 18	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “มีนักเรียนที่เรียนรู้ช้าและเข้าใจช้ากว่าเพื่อนแต่ก็สามารถปฏิบัติได้ บรรเลงดนตรีสากลอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ปัญหาอีกด้าน คือนักเรียนยังไม่มั่นใจ ในจังหวะดนตรีสากล บวกกับมีเวลาในชั่วโมงจำกัด” <u>แนวทางแก้ไข</u> “จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเวลาเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีเวลาเรียนในการฝึกทักษะ และมีเวลาในการเรียนรู้มากขึ้น และในส่วนของจังหวะดนตรีสากล ที่นักเรียนยังไม่มั่นใจ ครูเน้นย้ำให้เข้มข้นมากขึ้นอีก เพื่อความเข้าใจและมั่นใจ และฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ”	ระดับที่ 3
คนที่ 20	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “การเชื่อมต่อสัญญาณติดขัดไม่เสถียร ทำให้ภาพที่ขึ้นหน้าจอหาย มีเสียงรบกวนขณะการสอนและไมค์หลุดหลายครั้ง การถามตอบหน้าจอและการสะท้อนผลหน้าจอ มีความล่าช้าทำให้ต้องใช้เวลามากกว่าปกติ นักเรียนเข้าเรียนไม่ครบ 100 เปอร์เซ็นต์ ภาระงานที่ครูมอบหมายไม่สามารถให้นักเรียนทุกคนทำได้ ” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ปรับปรุงและหาวิธีการเชื่อมต่ออุปกรณ์ให้ดีขึ้น รายงานสัญญาณอินเทอร์เน็ตกับทางโรงเรียน ใช้ไมโครโฟนที่ช่วยตัดเสียงรบกวนและขยายเสียงผู้สอน สอนให้ช้าลงและใช้ช่องทางให้ผู้เรียนตอบได้ง่าย ลดเวลาในการพิมพ์ ใช้การขานชื่อหรือ สุ่มเรียกตอบคำถาม รวบรวมเอกสารเป็นไฟล์ จัดส่งถึงผู้เรียนทุกคน ปรับเปลี่ยนการส่งภาระงาน”	ระดับที่ 3

ตาราง 20 (ต่อ)

นักศึกษา	ข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดการบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 21	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “1) การสอนออนไลน์นักเรียนบางส่วนไม่มีไมค์ และไม่มีกล้อง ไม่สามารถเรียกตอบและให้ฝึกอ่านออกเสียงได้ 2) นักเรียนบางส่วนยังอ่านตัวอักษรไม่คล่อง 3) นักเรียนรู้จักศัพท์ไม่มากการที่สอนคำศัพท์ใหม่ๆ พร้อมกับให้เรียนรู้การแยกประเภทของคำของคำศัพท์ใหม่ นักเรียนบางส่วนจะจำไม่ได้ 4) นักเรียนมีคลังศัพท์ไม่มากครูแนะนำคำศัพท์ใหม่ พร้อมกับฝึกใช้ไวยากรณ์ใหม่ที่ยังไม่คุ้นเคย ทำให้นักเรียนต้องใช้ศัพท์ในการเรียนรู้มาก” <u>แนวทางแก้ไข</u> “1) สำหรับการตอบที่ไม่ใช้การอ่านออกเสียงสามารถทำได้โดยนักเรียนพิมพ์คำตอบลงในกล่องข้อความ 2) ครูให้แบบฝึกหัดเสริมเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนที่ยังอ่านไม่คล่อง 3) จำกัดวงศัพท์ และให้นักเรียนพูดและใช้คำศัพท์ให้บ่อยๆ ให้นักเรียนจำให้ขึ้นใจ พร้อมย้ำประเภทของคำนั้นๆ 4) ในการสอนครั้งถัดไป ครูให้เวลาทบทวนทั้งในส่วน of คำศัพท์และไวยากรณ์ในบทนั้น เพื่อตรวจสอบความเข้าใจสู่คำถามนักเรียนให้ทั่วถึง	ระดับที่ 3
คนที่ 24	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “เด็กมีการตอบคำถามที่ครูถามค่อนข้างน้อย สอนเสร็จแล้วไม่แน่ใจว่าเด็กได้รับความรู้จากการสอนหรือไม่ นักเรียนบางกลุ่มเท่านั้นที่ให้ความสนใจในการเรียนรู้แบบออนไลน์ และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ ” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ทำความเข้าใจนักเรียนทุกคน มากขึ้นเพื่อดูความแตกต่างของนักเรียน เพิ่มแบบทดสอบระหว่างคาบเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทำโจทย์ด้วยตนเอง เพิ่มเกมส์การตอบคำถามเพิ่มขึ้นและสื่อในรูปแบบอื่นๆ คลิปวิดีโอ เพื่อเพิ่มความสนใจของเด็ก เพิ่มแบบฝึกหัดระหว่างคาบเพื่อดึงดูดความสนใจในการเรียน”	ระดับที่ 3

ตาราง 20 (ต่อ)

นักศึกษา	ข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดการบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 29	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีปัญหาเรื่องการเขียนคำศัพท์จากภาพเขียนไม่ได้แต่สามารถแต่งประโยคปากเปล่าได้” <u>แนวทางแก้ไข</u> “1. ให้นักเรียนฝึกเขียนคำศัพท์ที่อยู่ในภาพและคำศัพท์ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน 2. ฝึกเขียนประโยคที่สอดคล้องสัมพันธ์กับภาพต่างๆ และเกี่ยวข้องกับเรื่องในชีวิตประจำวัน 3. ครูจัดทำแบบฝึกและใบงานที่เกี่ยวกับการฝึกเขียนคำศัพท์ และการแต่งประโยคจากภาพ ให้นักเรียนได้ฝึกเขียนทุกวัน”	ระดับที่ 3

จากตาราง 20 แสดง ตัวอย่างระดับการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีระดับคุณภาพการสะท้อนคิด ระดับที่ 3 ระดับการสะท้อนคิด (Reflection) พบว่า นักศึกษา คนที่ 18,20,21,24,29 มีระดับการสะท้อนคิดเบื้องต้น เป็นการเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับประสบการณ์วิชาชีพ และอภิปรายกับผลสิ่งที่ได้เรียนรู้ที่แสดงให้เห็นข้อมูลเชิงลึกที่ตนเองได้เรียนรู้จากประสบการณ์ นอกเหนือจากทฤษฎีที่ได้เรียนในตำรา มีการระบุแนวทางการตัดสินใจในการเลือกใช้แนวทางในการแก้ปัญหาที่คิดว่าเหมาะสมกับสถานการณ์

ตาราง 21 แสดง ตัวอย่างระดับคุณภาพการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ระดับที่ 4 ระดับการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reflection)

นักศึกษา	ข้อมูลการปฏิบัติการสะท้อนคิดการบันทึกผลหลังสอน	ระดับการสะท้อนคิด
คนที่ 7	<u>ปัญหา/อุปสรรค</u> “การนำเสนอผลงานออนไลน์ ทำให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ เกิดความเบื่อ เมื่อกลุ่มเพื่อนนำเสนอและไม่ให้ความสนใจฟังและการนำเสนอให้นักเรียนบางกลุ่มไม่มีการเตรียมตัวก่อนนำเสนอ การนำเสนอไม่ราบรื่นเป็นการอ่านให้ฟัง ไม่น่าสนใจ การเรียนออนไลน์กิจกรรมกลุ่มทำได้ยาก บางคนไม่ช่วยเหลือเพื่อนทำงานกลุ่ม บางคนไม่พร้อมในด้านอุปกรณ์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต สับสนขั้นตอนในการนำเสนอ ” <u>แนวทางแก้ไข</u> “ครูให้แนวทางแก้ไขในการนำเสนอ ให้ตั้งใจฟัง ใช้วิธีการนำเสนอวิธีพูดให้เป็นธรรมชาติ ครูใช้วิธีแทรกคำถามเมื่อกลุ่มเพื่อนนำเสนอเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนตอบกลับทางแชท ปัญหาการทำงานกลุ่มแก้ไขโดย ให้นักเรียนบันทึกบน Facebook สร้างไว้เป็น Logbook และทุกขั้นตอนถ่ายภาพไว้เป็นหลักฐานการไม่เข้าเรียน แก้โดยแจ้งอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนหมดเวลาเรียนมีการสรุปเนื้อหาและการส่งงานของนักเรียน และปรับแผนการสอนแก้ปัญหาโดยการสอนแบบโครงงาน”	ระดับที่ 4

จากตาราง 21 แสดง ตัวอย่างระดับการสะท้อนคิดของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีคุณภาพระดับการสะท้อนคิด ระดับที่ 4 ระดับการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reflection) นักศึกษา คนที่ 7 มีระดับการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ เริ่มต้นด้วยการตระหนักรู้ถึงความเชื่อ และตามมาด้วยสมมุติฐาน มีการทดสอบสมมุติฐานมีการทดสอบข้อสมมุติฐานโดยมีข้อมูลเชิงประจักษ์ มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อนำไปสู่ความรู้ใหม่ การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้สะท้อนคิดในการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างลึกซึ้ง มีการจัดระบบแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆรวมทั้งการค้นพบความรู้ใหม่ สำหรับใช้เป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ปัญหา

4.2.2.2 ประมวลเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการสะท้อนคิดด้านการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยการปฏิบัติการสะท้อนคิดบันทึกผลหลังสอน

ผลการสะท้อนคิดด้านการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การวิเคราะห์จากข้อมูลรวบรวมจากแบบบันทึกผลหลังสอน พิจารณาเนื้อหา (content analysis) โดยการนำประเด็นที่คล้ายกันรวมกันเข้าด้วยกันจำนวน 80 แผน มีผู้สะท้อนคิดบันทึกผลหลังสอนจำนวน 72 แผน คิดเป็นร้อยละ 90 ของการบันทึกหลังแผนการสอนทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 ความถี่ของการวิเคราะห์เนื้อหาสาระการสะท้อนคิดการเขียนบันทึกผลหลังสอน

	การวิเคราะห์เนื้อหาสาระการสะท้อนคิด	ความถี่	ลำดับที่
1. ผลการจัดการเรียนการสอน			ที่
	1.1 อธิบายเนื้อหาสาระการเรียนการสอน	24	4
	1.2 จำนวนผู้เรียนที่บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้	17	5
	1.3 ผลด้านความรู้ความสามารถของผู้เรียน	32	1
	1.4 ผลด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	28	2
	1.5 ผลด้านทักษะกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	28	2
	1.6 การเตรียมการของครูผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4	6
2. ปัญหาและอุปสรรค ในจัดการเรียนการสอน			
	2.1 ด้านตัวผู้เรียน ขาดระเบียบวินัย ไม่รับผิดชอบส่งงาน ไม่สนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน สติปัญญาช้า	20	2
	2.2 ขาดอุปกรณ์การเรียน หนังสือเรียนและสื่อการสอน เทคโนโลยี	22	1
	2.3 การจัดการชั้นเรียนของครูผู้สอน การควบคุมชั้นเรียน	2	6
	2.4 การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านครอบครัว บรรยากาศชั้นเรียน	6	4
	2.5 เวลาในการเรียนมีน้อยเกินไปไม่ตรงกับแผนที่กำหนดไว้	2	6
	2.6 การจัดกิจกรรมการสอนของครูผู้สอน มีมากเกินไป	3	5
	2.7 เนื้อหาสาระการเรียน นักเรียนเรียนไม่เข้าใจ ไม่มีพื้นฐานความรู้เดิม	15	3

ตาราง 22 (ต่อ)

การวิเคราะห์เนื้อหาสาระการสะท้อนคิด		ความถี่	ลำดับ ที่
3. แนวทางแก้ไข			
3.1	ปรับปรุงสื่อการสอนให้น่าสนใจเหมาะสมกับวัย และการเรียนรู้ ของผู้เรียน เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนยูทูป เพิ่มสีสันใบงาน และแบบฝึก	18	2
3.2	ปรับเนื้อหาสาระ ทบทวนความรู้เดิม และเพิ่มสาระใหม่	3	6
3.3	ปรับวิธีเรียนของนักเรียนเปลี่ยนวิธีการสอนของครู	3	6
3.4	ปรับเวลาเรียนให้มีความยืดหยุ่น	34	1
3.5	สอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน เอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือ นักเรียน	3	6
		5	5
3.6	เยี่ยมบ้านนักเรียน ติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด	7	3
3.8	สื่อสารและขอความร่วมมือกับผู้ปกครองแก้ไขปัญหาพฤติกรรม ผู้เรียน	6	4

จากตาราง 22 เนื้อหาสาระการสะท้อนคิดด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยได้พิจารณา โดยการนำประเด็นที่คล้ายกันรวมกันเข้าด้วยกัน โดย ซึ่งสรุปได้ ดังนี้เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

1. ด้านผลการจัดการเรียนการสอน มีการเขียนบันทึกการสะท้อนคิด โดย เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผลด้านความรู้ความสามารถของผู้เรียน (32) ผลด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (28) ผลด้านทักษะกระบวนการของผู้เรียน (28) อธิบายเนื้อหาสาระการเรียนการสอน (24) จำนวนผู้เรียนที่บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (17) การเตรียมการของครูผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (4)

2. ปัญหาและอุปสรรค ในจัดการเรียนการสอน มีการเขียนบันทึกการสะท้อนคิด โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขาดอุปกรณ์การเรียน หนังสือเรียนและสื่อการสอน เทคโนโลยี (22) ด้านตัวผู้เรียน ขาดระเบียบวินัย ไม่รับผิดชอบส่งงาน ไม่สนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน สติปัญญาช้าเรียนไม่ทันเพื่อน (20) เนื้อหาสาระการเรียน นักเรียนเรียนไม่เข้าใจ ไม่มีพื้นฐานความรู้เดิม (15) การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านครอบครัว บรรยากาศชั้นเรียน (6) การจัดกิจกรรมการสอนของครูผู้สอน มีมากเกินไป (3) เวลาในการเรียนมีน้อยเกินไปไม่ตรงกับแผนที่กำหนดไว้ (2) การจัดการชั้นเรียนของครูผู้สอน การควบคุมชั้นเรียน (2)

3. แนวทางแก้ไข ในจัดการเรียนการสอน มีการเขียนบันทึกการสะท้อนคิด โดย เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปรับวิธีเรียนของนักเรียนเปลี่ยนวิธีการสอนของครู (34) ปรับปรุงสื่อการสอนให้น่าสนใจเหมาะสมกับวัย และการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่นคลิปวิดีโอ บทเรียนยูทูบ เพิ่มสีสันใบงาน และแบบฝึก (18) เยี่ยมบ้านนักเรียน ติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด (7) สื่อสารและขอความร่วมมือกับผู้ปกครองแก้ไขปัญหาพฤติกรรมผู้เรียน (6) สอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน เอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือนักเรียน (5) ปรับเวลาเรียนให้มีความยืดหยุ่น (3) ปรับเนื้อหาสาระ ทบทวนความรู้เดิม และเพิ่มสาระใหม่ (3) ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนของครู (3)